

Ордин Юрій

к.в.н., доцент

Плахотнюк Ігор

к.в.н., доцент

Адамюк Тарас

слухач магістратури

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква

ТЕРАПЕВТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ БРОВАМАСТ 1 Д ТА БРОВАМАСТ 2 Д ЗА ЛІКУВАННЯ КОРІВ, ХВОРИХ НА МАСТИТ

В результаті масового поширення маститу серед корів молочне скотарство та переробна промисловість зазнають значних економічних збитків із-за зниження молочної продуктивності корів та погіршення якості молока і молочних продуктів. Крім того, при випоюванні молозива від недужих тварин у новонароджених виникають розлади функції шлунково-кишкового тракту. При цьому до 6 % новонароджених телят гине [1–3]. Використання молока, що містить патогенні мікроорганізми або їх токсини, для харчування людей викликає розлади функції шлунково-кишкового тракту, тонзиліт, токсикоінфекції тощо.

Через те, що захворювання корів на мастит зумовлює прояв негативних економічних, біологічних і соціальних наслідків пошук нових та використання уже апробованих ефективних лікувальних засобів лишається актуальним, особливо в сучасних умовах, коли на ринку з'явилися препарати вітчизняного виробництва, такі як Бровамаст 1 Д, Бровамаст 2 Д та інші. Питання, якому препарату надати перевагу при лікуванні хворих на мастит, є проблематичним.

Беручи до уваги нами наведене за мету роботи обрали визначити терапевтичну ефективність двох вище згаданих вітчизняних препаратів, що рекомендуються для лікування тварин хворих на мастит в період лактації.

Враховуючи те, що серед клінічних форм маститу частіше реєструється катаральний, лікування хворих тварин ми проводили саме при оцій формі враження вим'я.

Дослідження проводилися на лактуючих коровах віком 3–6 років з гострим катарально-гнійним запаленням молочної залози. Загальний стан тварин був пригнічений, апетит знижений або відсутній, а температура тіла підвищена. Уражена частка вим'я збільшувалася, температура шкіри підвищувалася, болючість була помірно або значно вираженою, щільність тканин підвищувалася, надвим'яні лімфатичні вузли збільшувалися, а молочна продуктивність знижувалася. Молоко набувало сірувато-білого або сіро-брудного кольору з домішками пластівців та катарального ексудату.

Дослідні групи формували шляхом поступового постійного підбору

клінічно хворих тварин. Першу експериментальну групу з десяти тварин лікували за допомогою препарату у формі суспензії – Бровамаст 1 Д, другу (n=10) – Бровамаст 2 Д.

Лікування хворих тварин проводили протягом 2–5 днів згідно рекомендацій щодо використання даних препаратів із деякими власними доповненнями і змінами.

З метою визначення терапевтичної ефективності застосованих препаратів враховували: термін періоду одужання, кількість доз препарату використаного для лікування, молочну продуктивність до недуги і після клінічного одужання, кількість тварин у яких проявились клінічні рецидиви хвороби протягом 30 днів експериментальних спостережень.

Для об'єктивної оцінки терапевтичної ефективності використаних нами препаратів у експериментальні групи відбирали корів з однаковою кількістю уражених часток. Провели економічну оцінку дієвості використаних препаратів.

Проведеними дослідженнями було встановлено, що період від початку лікування до клінічного одужання однієї тварини першої експериментальної групи був коротший на 1,2 дня порівняно з другою групою. Крім того в першій групі було затрачено менше доз препарату на кожну тварину на 1,2 дози. Молочна продуктивність у тварин першої групи після лікування відновилася краще порівняно із коровами другої групи на 7 %. Також слід відмітити, що рецидиви захворювання мали місце в обох групах тварин, що напевно зумовлене незадовільними умовами утримання і годівлі тварин в господарстві, але у тварин першої групи рецидивів захворювання було менше, ніж у другій групі тварин.

За результатами наших досліджень за лікування корів хворих на катаральне враження вим'я в конкретних умовах краще себе зарекомендувала суспензія препарату Бровамаст 1 Д.

В наслідок проведених розрахунків встановили, що витрати на препарати для лікування однієї середньо статистичної корови в першій групі були на 23,1 грн менші, ніж в другій, а втрати молока за 30 діб досліду на 45,6 л, що попередило збиток розміром 228 грн. Економічний ефект за лікування корів препаратом Бровамаст 1 Д склав 5,66 грн на 1 гривню затрат порівняно із другою групою тварин.

Отже, позитивного терапевтичного результату було досягнуто в обох дослідних групах корів. Однак, застосування противомаститної суспензії Бровамаст 1 Б більш доцільне.

Література

1. Вальчук О.А. Гострий катаральний мастит у високопродуктивних корів (поширення, етіопатогенез та лікування): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16.00.07. – К., 2007. –18 с.

2. Піорала С. Вибір адекватних схем антибіотикотерапії маститів у корів. Ветеринарна практика. 2007. № 10. – С. 26 – 29.
3. Вальчук О.А. Мастит корів – ефективні шляхи вирішення проблеми. Ветеринарна практика. 2009. № 4. – С. 30 – 34.

Плахотнюк Ігор

к.в.н., доцент

Ордин Юрій

к.в.н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква

ІНФОРМАТИВНІСТЬ ДІАГНОСТИКИ ПРИХОВАНОГО МАСТИТУ У КОРІВ ШВИДКИМ МАСТИТНИМ ТЕСТОМ PROFILAC REAGENT

Мастит залишається одним із найбільш поширених захворювань молочних корів. Збитки, які виникають після появи запальних процесів у молочній залозі, пов'язані не тільки із тривалим, кропітким і витратним лікуванням хворих тварин, а й з цілим переліком негативних наслідків, що залишаються після проведення терапевтичних процедур [1]. Одним із способів зменшення величини збитку за цього захворювання у господарствах з виробництва молока є впровадження у технологічний процес системи контролю за станом молочної залози у корів [2]. Серед заходів, що передбачає дана система контролю, ключове місце займає своєчасна діагностика субклінічного маститу.

Більшість методів діагностики прихованих запальних процесів у молочній залозі корів базуються виявленні кількості соматичних клітин у молоці [3–7]. Але цей показник залежить від ряду факторів (породи, вік, повноцінність годівлі, технологія доїння, доїльна техніка, утримання тощо) і може збільшуватися в здорових тварин після доїння. Тому лише у 27 % корів, з підвищеним вмістом соматичних клітин у молоці, можна виявити мікроорганізми здатні викликати мастит [2].

На даний час відсутня єдина думка щодо часу проведення діагностичних заходів за субклінічного маститу. Ряд дослідників [3, 4, 8] рекомендують, з метою покращення якості товарного молока, проводити дану процедуру перед доїнням, після здоювання перших цівок молока. Інші вчені [5, 6] доводять, що точнішим результат діагностики субклінічного маститу буде після доїння. А Яблонський В.А. зі співавторами [7] стверджують про необхідність проведення даної